

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen

Etelä-Pohjanmaa | Södra Österbotten

Lausunto

Dnro EPOELY/1225/07.00/2012

4.1.2013

Ympäristöministeriö
Ympäristönsuojeluosasto
PL 35
00023 VALTIONEUVOSTO

Viite/Referens

Ympäristöministeriön lausuntopyyntö 15.11.2012, YM16/400/2012

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi ympäristönsuojelulaksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus esittää lausuntonaan seuraavaa:

Soveltaminen puolustusvoimissa 4 §

4 § 4 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä puolustusvoimien toiminnoista ja tuotteista, joihin lakia tai osaa sen säännöksistä ei sovelleta tai sovelletaan vain osittain.

ELY-keskus toteaa, että puolustusvoimien ampuma-alueet eivät ole mukana luvanvaraisten laitosten luettelossa voimassa olevassa ympäristönsuojeluasetuksessa. Niiden luvanvaraisuus on lakiesityksen mukaan edelleenkin jäämässä laissa säädetyillä muilla perusteilla tehtävän lupaharkinnan varaan, jossa toimivalta on alueellisella valvontaviranomaisella ja viime kädessä tuomioistuimella. Eri ampuma-alueilla harjoitettavista toiminnoista aiheutuu ympäristölle samantyyppisiä riskejä ja toimintojen volyymit ovat suuret. Lupaharkinnassa luvanvaraisuutta on kuitenkin harkittu esim. melu-, pohjavesi- ym. paikallisilla perusteilla toisin kuin muiden volyymeiltään vastaavien toimintojen kohdalla, jotka on otettu suoraan laitoslueeteloon. Osa ampuma-alueista on veloitettu hakemaan lupaa ja osa ei. Tämä on ristiriidassa sen kanssa, että ympäristönsuojelulakia lähtökohtaisesti sovelletaan puolustusvoimien toimintaan. Luvanvaraisuudella ei ole yhteyttä puolustusvoimien toiminnan kannalta tarpeellisiin poikkeamiin ympäristönsuojelulaista.

Edellä mainituista syistä ja valtakunnallisen yhtenäisen käytännön saavuttamiseksi ELY-keskus esittää, että puolustusvoimien ampuma-alueiden luvanvaraisuuteen otetaan selkeästi kantaa lain tasolla. Jos kaikkien ampuma-alueiden toiminnot säädettäisiin luvanvaraisiksi, voitaisiin sen lisäksi antaa täydentävä säännös luvan myöntämisen edellytyksistä puolustusvoimien erityisiin tarpeisiin. Vaihtoehtoisesti jos ampuma-alueita ei säädettäisi luvanvaraisiksi, voitaisiin antaa erikseen ympäristönsuojelua koskevia määräyksiä niistä seikoista, jotka voimassa olevan lain mukaan otetaan huomioon lupaharkinnassa.

Toiminnan sijoituspaikan luonnonarvot 11 §

Toiminnan sijoituspaikan luonnonarvojen huomioon ottamisesta on ollut tarpeen antaa määräys säädösten tasolla, mikä on tullut esille turvetuotantoa koskevissa valitusasioissa. Säädöskohdan perustelujen mukaan sen tarkoitus ottaa huomioon sellaiset luontoarvot, joita ei ole muualla lainsäädännössä otettu huomioon, mitä ei ole kuitenkaan mainittu varsinaisessa säädöstekstissä. Valtakunnalliset tai alueelliset luonnonarvot voivat olla samalla myös esim. luonnonsuojelulain 65 §:n tarkoittamia luontoarvoja, minkä vuoksi ehdotetaan pohdittavaksi voiko lainkohdan kohtien 1-3 poikkeusmääräyksiä soveltamisessa tulla sekaantumisen vaara. ELY-keskuksen käsityksen mukaan valtion lupaviranomaisen toimivaltaan kuuluvat toiminnot eivät luonnonarvojen kannalta läheskään aina ole luonnonarvojen kannalta merkittävämpiä kuin kunnan lupaviranomaisen; kunnan viranomaisten luvittamien laitosten sijoituspaikka saattaa olla hyvinkin laaja. Siksi poikkeusmääräys 1 voisi johtaa sellaiseen toimintojen erilaiseen kohteluun, jolla ei ole mitään yhteyttä luonnonarvojen turmeltumiseen. Soiden luontoarvojen selvittämistä varten laadittujen ohjeita (esim. Turvetuotantoalueen lupahakemuksen luontoselvitykset, Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus 2009) tulisi päivittää uudistuvan lainsäädännön mukaiseksi. Riittävät selvitykset ovat ehdoton edellytys sille, että esimerkiksi ELY-keskus pystyy vuorostaan arvioimaan hankkeen vaikutuksien merkittävyyttä.

Yleinen luvanvaraisuus 29 §

29 § 1 momentin mukaan ns. laitosluettelo on siirretty asetuksesta lain liitteeksi. Laitosluettelossa on omat liitteensä isoille laitoksille ja muille laitoksille, mikä selkeyttää lain eri lukujen soveltamista. Kaikki alle 10 hehtaarin turvetuotantoalueet esitetään nyt otettavaksi luvanvaraisiksi. ELY-keskus pitää tätä muutosta tarpeellisena, koska niiden osalta on esiintynyt soveltamisongelmia erityisesti silloin, kun ne ovat olleet osa isompaa turvealuetta. Yksityistalouksien ja pienten yritysten turpeen otto omaan tarpeeseen voitaisiin sallia.

Liitteen 1 kohta 10 d) voisi olla selvempi niin, että kohta ”kaikissa muissa tapauksissa” korvattaisiin ’jos A on 10 tai sitä pienempi’.

Luvanvaraisuus pohjavesialueilla 30 §

30 §:n mukaan ns. laitosluettelossa tarkoitettuun mutta sitä vähäisempään toimintaan on oltava ympäristölupa, jos toiminta sijoitetaan tärkeälle tai muulle vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella ja toiminnasta voi aiheutua pohjaveden pilaantumisen vaaraa. ELY-keskus pitää tarpeellisena ja esittää harkittavaksi, voisiko säädös koskea myös muita toimintoja kuin laitosluettelossa nimenomaisesti mainittuja toimintoja. Mm. Vaasan hallinto-oikeus on Säkylän ampumarjoittelupaikkaa koskevassa 30.1.2009 antamassaan päätöksessä Dno 00138/08/5139 todennut seuraavasti: ”Hallinto-oikeus katsoo, että toiminnalla, jota tarkoitetaan ympäristönsuojeluasetuksen 1 §:n 2 momentissa tarkoitetaan paitsi tuon §:n 1 momentin laitosluettelossa tarkoitettua, mutta sitä vähäisempää toimintaa, myös luonteeltaan ja ympäristövaikutuksiltaan laitosluetteloon sisällytetyn toiminnan kaltaista toimintaa.” Säädöstä voitaisiin myös täydentää niin, että luvan tarpeen harkintapäätöstä tehtäessä asiasta olisi pyydettävä ELY-keskuksen lausunto, mikä käytännössä yleensä pyydetäänkin.

Lupatoimivallan siirto valtion ympäristölupaviranomaiselta kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle 40 §

40 §:n mukainen lupatoimivallan siirto kunnan viranomaiselle saattaisi olla esim. määräaikaisena tarpeen viranomaisten työnjaon tasapainottamiseksi ja uusien toimintojen edistämiseksi paikallisella tasolla. Perustelujen mukaan ympäristöministeriön päätöksestä valitettaisiin korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Säädöstekstissä ei ole viittausta 186 §:ään (vrt. 137 §).

Lupaharkinnan perusteet 49 §

49 §:n 2 momentissa on ehdotettu samoin kuin voimassa olevassa laissa, että toimintaa ei saa sijoittaa asemakaavan vastaisesti. Maankäyttö- ja rakennuslain muutokset erilaisine alueiden käyttöä koskevine suunnittelumuotoineen tulisi ottaa paremmin huomioon ympäristönsuojelulaissa jo varsinaisessa lakitekstissä. Esitetyssä muodossa ei ole enää (vrt. voimassa olevan lain perustelut) perusteluosassakaan mitään selvennystä siitä, voidaanko ja miten muut suunnittelumuodot kuin asemakaava ottaa huomioon.

Lupamääräysten tarkistaminen 74 §, 81 § ja 88 §

74 §:ssä säädetään lupamääräysten tarkistamisesta. Sen 3. momentissa todetaan, että suuren laitoksen lupamääräysten tarkistamisesta on kuitenkin voimassa, mitä 81 §:ssä säädetään. 74 §:n perustelujen mukaan suuren laitoksen lupamääräyksiä ei määrättäisi tarkistettavaksi tämän pykälän nojalla.

81 §:ssä suuren laitoksen lupapäätöksen tarkistamisen aika on sidottu täysin uusien/tarkistettujen BAT-päätelmien ilmestymiseen. Sanamuodon mukaan laitoksen ympäristölupamääräykset on tarkistettava, jos ne eivät vastaa voimassa olevia BAT-päätelmiä JA tämän lain nojalla annettuja säädöksiä. BAT-päätelmiä on arvioitu uudistettavan noin 10 vuoden välein. Säädöksen perustelujen mukaan ”Pykälän 1 momentissa säädettäisiin velvollisuudesta hakea lupamääräysten tarkistamista, jos määräykset eivät täyttäisi BAT-päätelmien TAI ympäristönsuojelulain nojalla annettujen säädösten vaatimuksia.” Säädösten perusteella jää epäselväksi, voidaanko isojen laitosten lupapäätösten tarkistamisasia saattaa vireille muulla kuin BAT-perusteella ja tarkistamisvälin pituus voi jäädä epämääräisesti roikkumaan ulkopuolisista tekijöistä niin, että laitoksen toiminnan ja sen päästöjen sekä niiden vaikutusten ennakoitua laajuutta ja merkittävyyttä ei oteta huomioon niin kuin 74 §:ssä edellytetään muilta laitoksilta. Kuitenkin 88 §:n lupamääräysten tarkistamista koskevat määräykset koskevat myös isoja laitoksia.

81 §:n 3 momentin mukaan suuren laitoksen lupamääräysten tarkistamishakemus on jätettävä viimeistään valvontaviranomaisen määräämänä päivänä, joka voi olla aikaisintaan yhdeksän kuukauden kuluttua määräyksen antamisesta. Seuraavassa lauseessa oleva hakemusten jättämisten aikataulutusta koskeva tarkoituksenmukaisuuskannanotto ehdotetaan poistettavaksi.

Ehdotettu suurten laitosten tarkistamismenettely on omiaan aiheuttamaan eri viranomaisten päällekkäistä työtä. Lisäksi valvontaviranomainen joutuisi tekemään BAT-päätelmien tarkastelut kahteen kertaan, ensin tarkastustarvetta harkitessaan ja uudestaan tarkistuslupahakemuksesta kuultaessa. ELY-keskuksen käsityksen mukaan BAT-päätelmiä on tarkoitus tarkistaa n. 10 vuoden välein. Selkeintä olisi, jos luvan tarkistaminen automaattisesti sidottaisiin tarkistettujen BAT-päätelmien ilmestymiseen tai BAT-päätelmien puuttuessa johonkin muuhun menettelyyn, koska suurten laitosten toimintaa on tarkistettava muistakin kuin BAT-päätelmistä johtuvista syistä. Nyt esitetty tarkistamismenettely valvontaviranomaisen esitarkastuksineen ei sovi pysyväismääräykseksi vaan se voisi olla enintään siirtymäsäännöksen mukaisesti sovellettavissa niissä tilanteissa, joissa toimialalle tulee ensimmäinen BAT-päätelmä ja toiminnalle on juuri sitä ennen annettu lupa.

Päätelmien noudattaminen suuren laitoksen ympäristölupaharkinnassa 77 § ja päästöraja-arvojen määrittäminen 78 §

77 §:n mukaan päästöille on luvassa määrättävä päästötasojen vaihteluväliltä päästöraja-arvot, joita suuressa laitoksessa on noudatettava laitoksen normaaleissa toimintaolosuhteissa. 78 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on pidettävä viranomaisen saatavilla laitoksen normaaleissa toimintaolosuhteissa syntyneiden päästöjen tarkkailun tulokset samoina arvoina, samalta ajanjaksolta ja samojen vertailuolosuhteiden mukaisina kuin päästötasot. Lainkohdan perustelujen mukaan ”lupamääräyksissä olisi huolehdittava siitä, että valvontaviranomainen pystyy sille toimitettavien seurantatietojen avulla arvioimaan vähintään kerran vuodessa päästöjen pysymisen päästötasojen rajoissa. Lain säännöksen lisäksi ympäristönsuojeluasetuksessa olisi säädettävä valvontaviranomaisen velvollisuudesta arvioida päästötarkkailun tuloksia kerran vuodessa ja verrata niitä päätelmien päästötasoihin.” ELY-keskuksen käsityksen mukaan valvontaviranomainen valvoo luvassa määrättyjä raja-arvoja päästötasojen mukaisissa vertailuolosuhteissa eikä päästötasojen rajoja.

Luvan raukeaminen 91 §

91 § 1 mom. 3)-kohdan viittaus 80 § 2 momenttiin, kirjoitusvirhe ?

Luvan peruuttaminen 95 §

95 §:n mukaan lupa voidaan peruuttaa vain, jos lupamääräysten toistuvan rikkomisen vuoksi toiminnasta aiheutuu merkittävää vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Voimassa olevassa laissa edellytys on ympäristön pilaantumisen vaaran aiheuttaminen. Perustelujen mukaan nykyisen sanamuodon mukainen kynnys ei ole riittävä, kun luvanvarainen toiminta jo luonteensa puolesta aiheuttaa ympäristön pilaantumisen vaaraa tai ympäristön pilaantumista eikä ympäristön pilaamista sinänsä ole laissa kielletty. ELY-keskuksen käsityksen lakiehdotuksen sanamuodon mukainen pilaantumisen merkittävyyden todistaminen ja tulkitseminen voi osoittautua ongelmalliseksi riitatilanteissa. Muutos ei ole tarpeen, koska silloin kun pilaantuminen johtuu lupamääräyksen rikkomisesta, se ei ole lain mukaan sallittua.

Tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus 170 §, tarkastusmenettely 172 §

Voimassa olevassa laissa viranomaisella on 83 §:n mukaan oikeus tehdä tarkastuksia. Sama pykälä on siirretty lähes sellaisenaan myös lakiehdotuksen 170 §:ään. Tarkastusmenettelystä on ehdotettu annettavan kokonaan uusi 172 §, jonka mukainen tarkastus tulisi tehdä hallintolain 39 §:n mukaisesti.

172 §:n perustelujen mukaan hallintolain 39 §:n menettelysääntöjä on sovellettava myös valvontatyyppeihin tarkastuksiin, näistä keskeisimpänä määräaikaistarkastukset. Perusteluissa on viitattu hallintolain esitöihin, joiden mukaan kyse on tarkastuksesta, jonka suorittaminen on tarpeen tietyn hallintoasian selvittämiseksi tai päätöksen edellytysten toteuttamiseksi eikä säännös koskisi valvontatyyppejä tarkastuksia. Edelleen ympäristönsuojelulain perusteluissa on todettu, että valvonnallinen tarkastus tehdään toiminnan lainmukaisuuden valvomiseksi, eikä sen tekeminen edellytä hallintoasian vireillä oloa eivätkä kaikki maastokäynnit tai paikan päällä käynnit ole tarkastuksia.

Hallintolain 39 §:n mukainen tarkastus on hyvin muotomääräinen tarkastus, jossa mm. asianosaisilla on läsnäolo- ja puheoikeus. Muiden asianosaisten kuin toiminnanharjoittajan kutsuminen tarkastuksiin ei vastaa nykykäytäntöä ja lisäisi kohtuuttomasti valvontaviranomaisen työtä. ELY-keskuksen käsityksen mukaan valvontatarkastuksen ja asian selvittämistä tarkoittavan tarkastuksen raja on hyvin vaikeasti määriteltävissä samoin kuin se milloin valvontatarkastuksen jälkeiset jatkotoimet muuttuvat vireille tulleen asian selvittämiseksi. Määräaikaistarkastus on valvonnallinen tarkastus eikä vireillä olevan asian selvittämiseksi tehtävä tarkastus. Joka tapauksessa lakiehdotuksen 170 § ja 172 §:ien sanamuodoista ei käy ilmi, että hallintolain mukainen menettely ei koskisi molempien pykälien tarkoittamia tarkastuksia. Käytettävissä olevat valvontaresurssit eivät riitä hallintolain tarkoittamien tarkastusten tekemiseen muutoin kuin poikkeustapauksissa kun otetaan vielä huomioon se, että IE-direktiivi tuo uusia muita muotomääräyksiä määräaikaistarkastuksille. Jotta menettelyä koskeva sääntely ei tarpeettomasti laajentuisi, tulisi erityyppiset tarkastukset jo lain sanamuodossa erottaa toisistaan ja tarkastustarvetta tarkentaa nykyisen asetuksen 29 §:n 1 momentin tapaisesti. Lain perusteluissa on jäänyt epäselväksi, että miksi 172 §:n tarkastusmenettelyä koskevat määräykset koskisivat vain valvontaviranomaisia ja lupaviranomaisten tarkastuksia koskisi vain 170 §.

ELY-keskus ehdottaa kuitenkin, että ns. valvonnallisissa tarkastuksissa olisi soveltuvin osin noudatettava hallintolain säännöksiä (mm. yllätystarkastukset)

Uhkasakko, teettämisuhta ja keskeyttämisuhta 181 §

181 § 2 momenttiin on ehdotettu otettavaksi ns. itsekriminointisuoja, jonka mukaan viranomaisen ei saisi käyttää luonnollisen henkilön saamiseksi syytteeseen sellaisia tietoja, jotka on saatu sakon uhalla. Säädöksen perusteluosassa asiaa on avattu lakitekstin sanamuotoa tukevalla tavalla: ”tietoja ei yleensä saisi käyttää hyväksi mahdollisen ESITUTKINTAPYYNNÖN tekemisessä.” Perusteluosion aikaisemmassa kappaleessa on kuitenkin todettu laajemmin, että viranomaisen ei saa käyttää sakon uhalla saatuja tietoja niitä antaneen henkilön syyllisyyden osoittamiseksi RIKOSPROSESSISSA; samalla on todettu, että periaate otetaan lakiin EU:n oikeuskäytännön vuoksi ja että sekä eurooppalainen että kotimainen oikeuskäytäntö kehittynee edelleen. ELY-keskuksen käsityksen mukaan itsekriminointisuojan huomioon ottaminen kuuluu ensisijaisesti rikosasiaa käsittelevälle tuomioistuimelle. Säädös on epäselvä suhteessa muihin valvontaviranomaisten laissa määrättyihin toimintavelvoitteisiin rikosasiassa eikä anna vastausta siihen, mitä valvontaviranomaisen tulee ottaa huomioon rikosprosessin eri vaiheissa ollessaan siinä itse asianosaisena taikka antaessaan tietoja muille viranomaisille ja yksittäisille asianomistajille.

Toiminta rikosasiassa 185 §

185 §:n mukainen valvontaviranomaisen velvollisuus tehdä esitutkintapyyntö poliisille olisi samansisältöinen kuin voimassa olevan lain 94 § ja se kuuluu sekä kunnan että valtion viranomaisille. Säädöksen 2 momentin mukaan valtion valvontaviranomainen on asianomistaja, jos yleistä etua on loukattu. Säädösehdotuksen 24 § 1 momentin mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen käyttää osaltaan ympäristönsuojelun yleisen edun puhevaltaa tämän lain mukaisessa päätöksenteossa. Oikeuskäytännössä esim. esitutkintavaiheessa on kuitenkin valtion valvontaviranomaisen edellytetty perehtyvän kunnan viranomaisen valvoman laitoksen toimintaan ja vireille panemaan rikosasiaan ympäristönsuojelunkin yleisen edun kannalta niin, että kunnan viranomaisen on jäänyt todistajan asemaan olematta asianomistaja. Tämä on vaatinut valtion viranomaiselta monissa tapauksissa aikaa vievää perehtymistä uuteen asiaan, johon toinen viranomaisen on jo täysin perehtynyt.

ELY-keskuksen käsityksen mukaan lainsäädäntöä tulisi selventää niin, että kunnan valvontaviranomainen pääsääntöisesti valvoisi ympäristönsuojelun yleistä etua myös rikosprosessissa (vrt. 24 §: ”tämän lain mukaisessa päätöksenteossa”) ja valtion viranomaisen pääsääntöisesti arvioisi sitä, onko loukattu yleistä etua ja onko sillä tarvetta osallistua prosessiin. Säädöksen sanamuoto ”jos yleistä etua on loukattu” ei anna aihetta sellaiseen johtopäätökseen, että kaikissa rikosasioissa olisi kyse yleisen edun loukkaamisesta.

Käsittelymaksut 200 §

Valvontaohjelman mukaiset maksulliset valvontatoimet kohdistuisivat vain ympäristölupavelvollisiin tai rekisteröityihin toimintoihin. Sen sijaan rikkomuksiin liittyvien tarkastusten maksullisuus kohdistuisi perustelujen mukaan muihinkin tahoihin, mikä on ilmaistu säädöstekstissä ”Maksu voidaan periä myös sellaisesta valvontaohjelmaan kuulumattomasta tarkastuksesta, joka on tarpeen...”. Sanamuodosta voi saada sen käsityksen, että kyse tässäkin tapauksessa on kuitenkin sellaisesta toiminnasta, josta valvontaohjelma on tehtävä.

Ympäristölupien valvonnan maksullisuuden tulee kohdistua tasapuolisesti kaikkiin toiminnanharjoittajiin olettaen, että ne toimivat luvan mukaisesti.

Maksullisuuden rakentaminen pääosin suunniteltujen määräaikaistarkastusten varaan olisi hyvä vaihtoehto valvojan työskentelyn ja toiminnanharjoittajan saaman hyödyn kannalta sekä helposti laskutettavissa, jos määräaikaistarkastuksia pystyttäisiin tekemään säännönmukaisesti kaikissa laitoksissa. IE-direktiivin mukanaan tuomat pakolliset valvontatarkastukset ovat omiaan aiheuttamaan sen, että maksullisuus kohdistuisi pääosin direktiivin tarkoittamiin laitoksiin. Määräaikaistarkastusten tekemiseen Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen alueella oleville kaikille n. 1436 valvottavalle laitokselle jää muun pakottavamman valvonnan jälkeen niin vähän aikaa, että maksullisten tarkastusten kohteeksi joutuvien laitosten sattumanvaraisuus aiheuttaisi eriarvoista kohtelua toiminnanharjoittajien kesken myöskin pitkällä aikavälillä. Lisäksi maksullisuuden perustuminen pääosin määräaikaistarkastuksiin olisi omiaan aiheuttamaan valvonnan vääristymistä aikaa vievien määräaikaistarkastusten suuntaan sen sijaan, että jatkettaisiin nopeampien ja tehokkaampien valvonnan keinojen kehittämistä.

Suuri osa valvontatyöstä käsittää muuta kuin määräaikaistarkastuksia, joten maksullisuuden tulisi kattaa siitäkin painopisteet. Määräaikaistarkastuksista ja pakkokeinoasioista kertyvien valvontamaksujen tuotto ei ELY-keskuksen käsityksen mukaan muodostuisi valvonnan resurssoinnin kannalta niin merkittäväksi kuin on arvioitu. Määräaikaistarkastusten määrä tulee vähenemään siitä, mitä ELY-keskukset ovat viime vuosina raportoineet, koska valvonnan painopistettä joudutaan IE-direktiivin vuoksi siirtämään isojen laitosten suuntaan. Pakkokeinot eivät ole valvonnan painopiste vaan hyvän valvontatyön viimeinen keino ja jos ne osoittautuisivat perusteettomiksi, jouduttaisiin valvontamaksuja palauttamaan.

ELY-keskus pitää tutkimisen arvoisena maksullisuuden kytkemistä kaikkia toiminnanharjoittajia koskevaan kiinteään vuotuiseseen perusvalvontamaksuun. Maksu voisi olla esim. 5-10 % ympäristölupamaksusta tai valvontamaksuille voitaisiin laatia ympäristölupamaksutaulukkoa muistuttava maksutaulukko, jossa olisi huomioitu laitoksen koko, laji ja val-

vontanäkökulma. Pakkokeinoja koskeva valvontamaksu sisältää paljon ongelmia, joten siitä voitaisiin alkuvaiheessa luopua.

Kehittämisen arvoinen ja valvonnan kannalta tehokas ennalta ehkäisevä keino olisi jonkinlaisen pikasakkomenettelyn luominen esim. niin, että valvontaviranomainen voisi lievimmissä rikkomuksissa rikosilmoituksen tekemisen sijaan pyytää poliisiviranomaista antamaan suoraan rangaistusmääräyksen.

Viranomaisille syntyvien tarpeellisten näytteenotokustannusten pitäisi aina olla maksullisia. Nykyisellään on hieman epäselvää, mitkä kustannukset voidaan vaatia esim. rikosoikeudenkäynnissä ja mitkä ovat osa valvontaa.

Velvollisuus hakea ympäristölupaa 220 §

220 §:n mukaan toimintaan, joka säädetään luvanvaraiseksi tällä lailla mutta joka ei ole luvanvarainen kumottavan lain nojalla, on haettava ympäristölupa viimeistään vuoden kuluessa lain voimaantulosta. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksella on n. 140 alle 10 hehtaarin turvetuotantoaluetta, jotka nyt tulisivat luvanvaraisiksi. Turvetuotantoalueiden osalta siirtymäsäännöksen kattavuutta olisi tarpeen rajata niin, että luvanhaakuvelvollisuus ei kattaisi niitä turvealueita, joissa jäljellä olevan turpeen määrä on vähäinen.

LOPUKSI

Ennen lain edellyttämään sähköiseen asiointiin siirtymistä tulisi varmistaa, että virastoilla on siihen riittävät valmiudet.

Ympäristönsuojelulaki tulee kevennysyrityksistään huolimatta kokonaisuutena arvioiden lisäämään viranomaisten työtä. Jotta viranomaisilla olisi mahdollisimman paljon harkintavaltaa voimavarojensa kohdistamisessa ympäristön kannalta tärkeimpiin asioihin tulisi viranomaistoimintaa koskevia pakottavia säännöksiä mahdollisuuksien mukaan välttää tässä laissa, ellei niiden pakottavuus tule muusta lainsäädännöstä.

Johtaja

Aulis Rantala

Ympäristönsuojelupäällikkö

Päivi Kentala

